№ 30. Ausgabe B.

ГОМАН

№ 30 (122). Год II. Вільня, 13 красавіка 1917 г. Цэна 5 фэн. (3 кап.).

ЛОНДОН. „Times“ даносіць, што пецярбурскі камітэт работнікоў і салдатоў організаваў камісію дзеля міра і безпаерэдных перэгавораў аб гэтым з ворагамі. З гэтай мэтай у Штокгольм послана дэпутація.

ВЕНА. Галава аўстрыяцкіх соцыялістоў, Віктор Адлер, выехаў у Штокгольм.

БЭРЛІН. Галава нямецкай соц.-дэм. Шэйдэманн знаходзіцца цяпер у Штокгольмі.

ШТОКГОЛЬМ. Галава швэдзкіх соцыялістоў, Брандінг, прыбыў у Пецярбург і вёў перэгаворы с кіраўнікамі камітэту работнікоў и салдатоў.

ПЕЦЯРБУРГ. 10.IV. П.Т.А. апавешчае:

«Тымчасовы урад разгледзіў ваеннае палажэньне Расейскай дзержавы і дзеля таго, каб споўніць сваю павіннасць перад сваей стараной, пастанавіў адкрыта і проста сказаць народу ўсю праўду. Скінутае цяпер правіцельство аставіло зашчыту старонкі ў вялікім непарадку. Праступнай неуважлівасьцю і неудачнымі опэраціямі яно ўвяло замешаньне ў нашы фінансы, у справу перавозак і народнага страваваньня, ды у здаволіваньне арміі амуніціей. Яно устрасло ўсю нашу экономічную організацію. Тымчасовы урад с паддзержкай усяго народу напружыць усе свае сілы, каб вызваліцца ад благіх рэзультатоў спадчыны па старым ладзе. Але час ня жджэ. Багата крыві нялічэнага чысла сыноў нашай Бацькаўшчыны пралілося за гэтые паўтрэця году вайны,—і ўсёж-такі наша старонка стаіць супроць усё ешчэ магутных ворагоў, каторые занімаюць цэлые краі нашай дзержавы і грозяць нам у момэнт нарадзін расейскай волі. Зашчыта нашай папраўдзі нацыональнай Бацькаўшчыны за ўселякую цану і вызваленьне старонкі ад ворагоў—гэта глаўная і найважнейшая задача нашых ваякоў. Тымчасовы урад аддае на суд народу—ў цеснай еднасьці з нашымі саюзьнікамі—аканчацельную развязку ўсіх пытаньнёў сусьветнай вайны і закончэньне яе; аднак, ён лічыць сваей павіннасьцю ўжо цяпер заявіць, што **вольная Расея не мае мэты панаваць над другімі народамі, браць у іх нацыональнае іх жыцьцё і гвалтам забіраць чужую зямлю, і што тымчасовы урад хочэ дайсьці доўгага міра на аснові права народаў самым пастанаўляць аб сваей долі.** Але расейскі народ не дапусьціць, каб яго Бацькаўшчына выйшла з вялікай вайны прыніжэная і патрэсеная у сваіх асновах. Гэтые прынцыпы астануцца асновай заграніччай палітыкі тымчасоваго ураду, каторы без памылкі выпаўняе волю народу і бароніць правы нашай Бацькаўшчыны, спаўняючы павіннасьці, прынятые перад нашымі саюзьнікамі. Бацькаўшчына—ў небаспечнасьці! Трэба напружыць усе сілы, каб выратаваць яе! Ніхай гадзіна цяжкіх спроб знойдзе ўсю старонку даволі сільнай, каб забаснечыць здабытую волю і аддацца неутамімай працы на карысць вольнай Расеі».

ПЕЦЯРБУРГ. Спаўніцельная камісія Камітэту работнікоў і салдатоў высказалася проці ўсіх жаданьнёў патрасьці організацію арміі і прыняла гэткую рэзолюцію:

„Тымчасовы урад павінен заявіць перад усім сьветам, што Расея толькі дзеля сваей зашчыты будзе ваеваць датуль, пакуль Нямеччына і Аўстрыя не скажуць, што яны адрэкаюцца ад уселякіх заваеваньнёў і гатовы вясьці мірные перэгаворы, не жадаючы тэрыторыі і контрыбуції“.

АМСТЭРДАМ. Лондонскіе газэты даносяць, што ў Петрапаўлаўскай крэпасьці сядзіць 35 быўшых міністроў, у тым ліку і абяўлены забітым Штырмэр. Найбольш спакойны—кн. Голіцын, каторы кажэ, што ён заняў мейсцо прэдседацеля міністроў толькі баючыся царскаго гневу і што цяпер ён зусім спагадае рэволюцыйнаму руху.

ПЕЦЯРБУРГ. Газэта камітэту салдатоў і работнікоў пішэ, што камітэт ня хочэ зменшаць павагі тымчасоваго ураду, але да сазыву устаноўчаго сэйму тымчасовы урад павінен лічыцца з немінучым рэволюцыйным кантролем.

БЭРН. Расейскі мужыцкі саюз высказаў сваю веру тымчасоваму ураду і заявіў, што Расея павінна быць рэспублікай. Спадковые і манастырскіе землі трэба адабраць, і ў Расеі павінна быць заведзена прымусовая навука у школах.

БУЭНОС-АЙРЭС. Офіцыальна апавешчаецца, што Аргентынскае правіцельство паддзержывае палітыку Злучэных Штатоў у адношэньні да Нямеччыны.

ГААГА. Прэзыдэнт Гватэмалі аб'явіў стан асады. Амэрыканскіе урадовые кругі в гэтай прычыны думаюць, што Гватэмаля скора прылучыцца да вайны проці Нямеччыны.

ВАШЫНГТОН. У палаці дэпутатоў упорна працівяцца проці завядзеньня прымусовай ваеннай службы. Мо' пройдзе компроміс, што ваенная павіннасць будзе устаноўлена толькі на гэту вайну.

Супольная дорога.

Старая гэта і добра ўсім вядомая праўда, што беларускі і літоўскі, жыдоўскі і польскі работнік бліжэй між сабой, чым беларускі работнік да беларускаго пана-землеўласьніка, ці жыдоўскі—да жыда капіталіста, ці польскі—да свайго паляка фабрыканта і т. п. Людзі працы, каторые маюць адно меньне: пару крэпкіх рук да работы, разумеюць, што ўсіх еднае адзін супольны інтэрэс: змаганьне с пануючымі над імі экономічна клясамі. І калі на аднэй зямлі жыве некольки нацыональнасьцей, калі між імі на нацыональным або рэлігійным грунці йдзе змаганьне, дык першые працягіваюць сабе ўзаемна руку элемэнты работніцкіе,— ўсё роўна, ці яны працуюць пры варштаці ў месьці, ці на ральлі—такім жэ варштаці—ў вёсцы.

На гэтым грунці ў нашым Краю заўсёды панавала згода між элемэнтамі шчыра дэмократычнымі, хоць-бы яны рознымі мовамі гаварылі. Даволі прыпомніць не так ужо даўные часы расейскай рэволюції 1905 году, калі і работнікі, і селяне ішлі дружна ўпярод супроць царскаго правіцельства, і ніхто не пытаўся у другога: а хто ты? якая твая гутарка? якой ты націі і веры?

С таго часу прайшло дванаццаць гадоў. Пасьля разгрому рэволюції на першы плян у грамадзкім жыцьці павысоўваліся ізноў тые буржуазные элемэнты, каторы былі счэзьлі негдзе, калі падняліся рэволюцыйнай хваляй народные грамады. І вось на нашай зямлі мы бачым страшэнны узрост нацыоналізму, бачым, як развівалася і абнімала нават «нізы» народу нейкая дзікая, ні на чым не аснованая ненавісць да людзей другой націі. Даволі прыпомніць хаця-бы такіе ганебные рэчы, як бітвы па касьцёлах с прычыны таго, што кожная нація хацела маліцца Богу ў роднай мове сваей....

Цяжкі грэх прынялі на душу тые, хто прыкладаў руку да гэнай ганебнай работы, і можэм толькі цешыцца, што значная часць гэных сяўцоў нацыональнай нязгоды ўцякла з нашаго Краю. Ды ўцяклі ня ўсе: аднадумцы іх і далей вялі і вядуць іх паганую работу. І ў момэнт, калі перад нашым Краем адкрываецца дарога да новай долі, мы бачым на нашай зямлі агульны развал грамадзянства і грамадзкай думкі.

Але, ня глядзячы ні на якіе намовы, ня глядзячы на тое, што яд нацыоналізму дайшоў і да часьці нашых работнікоў, — як рабочая кляса ў сваім цэлым, так і нашае селянство захавало ў сваей сьведомасьці тую старую праўду, што працавітая бедната бяз розніцы націі і веры становіць адну дружную сям'ю, што на цэлым абшары Беларусі і Літвы яна мае тые-ж самые інтэрэсы і тые-ж патрэбы. І згэтуль — з «нізоў» народных — ідзе цяпер ізноў кліч да еднасьці, да згуртаваньня ўсіх творчых сіл краёвай дэмократії перад незвычайна вялікімі задачамі найбліжэйшай будучыны. Дэмократычные элемэнты разумеюць адно: калі яны ня будуць ісьці разам, калі не з'еднаюцца ў супольнай працы для супольнай Бацькаўшчыны, дык тые, хто над імі панаваў дагэтуль, шыбка здалеюць захапіць у свае рукі кіраўніцтво жыцьцём нашай старонкі і будуць далей дзержаць у экономічнай і грамадзкай залежнасьці як нашаго хлебаробагаротніка, так і местоваго работніка, ці то беларус або літвін, паляк або жыд.

І. Мелешка.

Вячорные мысьлі.

Кожный, хто знаў гасударственую організацію Расеі з надта невысокай організаціей яе арміі; кожны, хто відзеў зладзействы і хабары ў інтэндантстве і на чыгунках; кожны, хто бачыў самаволю паліціі і разбойніцкую організацію тылоў арміі, гаспадарку на фабрыках і ў капальнях,—той ніколі не чэкаў і ня верыў, каб Расея с такой організаціей магла бы выіграць вайну. Кожны з дальназоркіх палітыкоў спадзеваўся, што гэтая вайна давядзе ў Расеі да перэвароту, ды так яно і сталося: узнялася рэволюція, царскі урад с царом праваліўся, настало новае дэмократычнае правіцельство.

Але раптоўная змена аднаго ураду на другі ня ёсць ешчэ зменай унутрэннаго ладу, чы лепей сказаўшы «унутрэнаго безладзьдзя». Вядома, што ўнутрэный лад можна правясьці ў жыцьцё

толькі крок за крокам. Дапусьцім, што новаму ураду удасцца змагчи стары урад да канца, што ён паладзіць і з рэволюцыйнымі элементамі; але, штоб зрабіцца сільным урадам, каб завясьці патрэбны лад, на гэта патрэба многа часу. Ня можа быць і гутаркі аб тым, каб народ, непракадзіўшы ніколі ніякай школы організацыі, мог адразу рэорганізаваць сваю армію, наладзіць, як патрэба, яе тылы, завясьці такі парадак па ўсей старане, штоб можна было ўжо не кажу выіграць вайну, але хаця-бы яе весьці далей. А цяпер акурат наступіў такі момэнт у гэтай вайне, калі сільные нэрвы, цярплівасьць і халодная кроў будуць рэшаць судьбу ваюючых старон. Ці можэ расейская армія мець гэтые данные бяз сільнай гасударственнай організацыі, без патрэбнай організацыі тылу? Ці можэ яна чакаць з жалезнай воляй не месяц і не два, пакуль новый урад умацуецца і вытварыць сільную гасударственную організацыю? Ці хваце цярпеньня ў народу спакойна чакаць эволюцыйных перамен дэмократычнаго ураду, ці мо' ён захочэ зразу ўзяць усё тое, што яму абецала даць рэволюцыя? Ці хваціць сіл многамільённым ценачам далей у голадзе чакаць «вайны да канца»?

Рэволюцыя у Расеі — гэта ўсё, што народ выіграў у гэтай вайне; рэволюцыя гэтая і паказывае, што старая Расея вайну праіграла, а стары урад абанкроціўся. І не магло быць іначэй: вайна гэтая, як я ўжо казаў у «Гомані», ёсць вайна дэмократычная, і вось царызм паў! Новый урад свае сілы павінен абярнуць на адбудову стараны на новых дэмократычных асновах, і далей весьці вайну для яго ўжо німа ніякай мэты: мэта ўжо споўнена, і цяпер трэба чакаць, як новый урад шыбкімі крокамі пойдзе да міру. Як вайна неспадзевана выбухла, так яна неспадзевана і скончыцца...

Лабуць.

У Вільні і ваколіцах.

× Сьвяточные забавы. У Беларускім Клюбе ў нядзелю (першы дзень сьвят) адбыўся вельмі сымпатычны канцэрт. Даволі добра ўжо знаёмая віленская публіцэ п. Хазан адыграла на фортэп'яне дзьве рэчи: «Шэлест вясны» і «Бура на Волзе», за каторые чысьленная публіка нагарадзіла яе гучнымі оплескамі. Многа пеялі пп. Вадзінскі і Бароўскі—солё і дуэты. Яны вельмі добра спеліліся, і іх дуэты рабілі дужа сымпатычнае уражэньне. Дуэты пеялі па-беларуску (з «Галькі» Монюшкі), так і па украінску. Праграму дапоўнілі п.п. Мэнко і Олехновіч: п. Мэнко—мэлёдэклямація («Муляр») і дэклямація, п. Олехновіч — дэклямація.

На трэйці дзень сьвят у Клюбе быў наладжан артыстычны кабарэт пад кірункам п. Олехновіча, каторы выступіў і сам з вельмі удачнымі куплетамі на тэмы дня. Выступалі ізноў п. п. Бароўскі і Вадзінскі, была і дэклямація (п. Осолов-Зубкоўская), а праграму закончыла характэрыстычная полька ў 4 пары.

Пасьля кабарэту адбыліся агульные танцы, распачатые «лявоніхай».

Публікі было вельмі многа.

× У Беларускім Клюбе на праводную нядзелю, 15 красавіка ладзіцца вечарынка с канцэртным аддзелам.

× Вялікі Вечар-Канцэрт ладзіць агульна-работніцкі культурны саюз у гэту пятніцу, 13 красавіка, ў салі Крэйнгеля (Людвісарская 4). Чысьлены канцэртны оркестр адыграе рад найлепшых твораў інструмэнтальнай музыкі. Балетмейстер Іозэфовіч будзе танцаваць вэнгерскіе і польскіе танцы. Сьпеў солё опэроваго сьпевакі Гвідо Гэрпэра. Живы абраз «Сон артысты» паставіць артыста Лаcков.

На лётэры-альлегрі многа вельмі цэнных выігрышоў (дамовая жывёла і птацтво, спажыўные прадукты і т. п.).

Пачатак а 6 гадз.

× Прышчэпка осны. Прышчэпляць воспу нядзелей будуць толькі ў 6. местовым лазарэці, Астрабрамская 10, што-дзень ад 10 да 2 гадз., апрыч панядзелку.

Там-жэ можна атрымаць сьведоцтвы аб прышчэпцы воспы. ня выбраные ешчэ с фэльчэрской школы.

Фэльчэрская школа дзеля прышчэпкі закрываецца.

× Міравы суд. За помач у распусьцэ засуджэны: Вэле Шульман—на 2 мес., Беле Коніс—на 3 мес., Міна Маймін—на 3 мес., Язэп Курыльчык (пры гасьцініцы «Вэнэцыя»)—на 150 м., Шэнах Коварскі—на 300 м., Іва Кауфман—на 200 м.

× Курс рубля: офіцыяльны — 2 м. 00 фэн. за рубель; у банках пры прадажы — 2 м. 42 ф., пры куплі—2 м. 46 ф.

Пазычковая каса бярэ 6°/°.

× Вялікае зладзейство. У домі № 61б пры Антокольскай вул. у начы на 5 красавіка укралі жэрэбца і 2 кароў.

Беларускі дзідзячы тэатр.

Гэта такі незвычайны, свойдасобны маленькі сьвет.

Дзеці-артысты, каторые ня ведаюць, што такое нэрвы і «трэма» перад выступленьнем на сцэні; дзеці—публіка, якая свэей увагай цікавасьцю і спакоем у часі ігры і шчырасьцю перэжываньнеў гэтак рожніцца ад сталых слухачоў...

Запраўды, добрую частку выбралі тые, хто аддае свае сілы організацыі беларускаго дзіцячаго тэатру: загарэўшыеся агнём цікавасьці дзіцячые вочы, пачырваневшые тварыкі малых слухачоў даюць ім найлепшую аддзяку за іх працу.

Дзіцячы тэатр занімае надта выдатнае мейсцо ў дзеле развіцьця ўврастаючых пакаленьнеў. У дзяцей гэтакая сільная ўражлівасьць, на іх маладых душах гэтак сільна адбіваецца ўсё яркае, незвычайнае, што бачэные на сцэні абразы астаюцца ў іх памяці на доўгіе часы. Уся справа толькі ў тым, каб дзіцячы тэатр выбіраў адпаведные тэмы, даваў-бы свэей «маленькай» публіцэ здаровую духовую страву.

Мы ўжо трэйці раз бачылі ў Вільні выступленьня дзіцячаго тэатру. Бачылі легенду аб сьпячых рыцарах, каторые ждуць таго вялікаго дня, калі ўсхадзячае сонейко збудзіць іх ад сну, і яны паўстануць дзеля вдабыцьця сьветлай, яснай будучыны для роднай Беларусі. Бачылі і батлейку на мінулые Каляды. А вось цяпер—на першы і другі дзень вялікадных сьвят—бачылі пастаноўку усцэнізованай у 4 актах байкі аб «пудоўным люстэрку», каторае благім людзям паказвае ўсю іх злосьць і прымушае рабіцца добрымі. І, стаўляючы ўсё гэта разам, можэм сьмела сказаць, што выбар тэм для дзіцячай сцэны — вельмі удачны.

Апошніе два спэктаклі адбыліся ў салі Беларускаго Клюбу. Дзяцей было поўна. Рэжысэрыя і ігра малых артыстоў заслужывала поўнай пахвалы, дый дзіцячы хор шмат ажыўляў забаву. І «публіка» разыходзілася незвычайна парушэная, выносячы с сабой глыбокае ўражэньне.

Шчырая падзяка належыцца ініцыатарцы і організатарцы беларускаго дзіцячаго тэатру ў Вільні, п. Ст. Корфф, а так сама маладым вучыцельскім сілам, прылажыўшым руку да гэтай сымпатычнай работы.

А. Н.

Рэволюція у Расеі.

ШТОКГОЛЬМ. Расейскі тымчасовы урад сілай спыняе ўсе рухі за мір. Шмат у якіх губэрнях ён арэштуе многа соцыялістоў, вінаватячы іх у тым, быццым яны —агенты старога правіцельства.

Агітація за мір ўврастае і ў буржуазнай прэсе.

«Утро Россіі» вылічае гэткіе варункі міра: Эльзас астаецца нямецкім; Бэльгія будзе незалежнай, але без арміі; палудзенна-славянскіе народы атрымліваюць незалежнасць; Польшча мае быць незалежнай, але без арміі: Курляндія будзе намецкай; Армэнія атрымае незалежнасць пад пратэктаратам Турэччыны; Румынія будзе адбудована; Дарданэллы астаюцца пад Турэччынай, але як нэўтральные.

ГААГА. Усе весткі пецярбурскаго тэлеграфнаго агенцтва трэба прыймаць вельмі асьцерожна.

Рэжым Мілюкова, Львова і Родзянкі ўсё болей губляе грунт пад нагамі. Соцыялістычна-рэволюцыйные элементы значна умацоўваюцца. Можна думаць, што Расея перэжывае толькі пачатак аграмаднаго пераваpоту. Паслы саюзьнікоў у Пецярбурзі безрадна глядзяць на палажэньне.

ШТОКГОЛЬМ. Газэта рады работнікоў «Рабочая Газэта» с прычыны поўнай анархіі ў фабрыках прызывае работнікоў пакінуць овае гвалты, якіе спыняюць усю прамышленасьць. Нельга грзіць далей уврывам фабрык і псаваньнем машын.

На Пуцілаўскіх заводах работнікі зажадалі павялічэньня платы за работу утрая.

Тымчасовы урад пастанавіў арэштаваць нескольких членоў рады работнікоў, якіх падазрэваюць у шпіёнстве на карысць старога правіцельства.

У Магілёве адкрылі зноў процэ новаго ладу і на карысць старога пад кірункам вышэйшых вяенных.

ПЕЦЯРБУРГ. Надта вялікая часць народу, у тым ліку казакі стаяць за конституцыйную монархію.

Цяпер Расеей папраўдзі упраўлуюць чатыры установы: тымчасовы урад, думская спаўніцельная камісія, думская ваенная камісія і камісія прэдстаўнікоў работнікоў і салдатоў. Апошняя хацела ў тым тыдні арэштаваць членоў думскай камісіі і тымчасового ураду.

Казакі на сваім асобным сходзі пратэставалі проці праекту камісіі салдатоў і работнікоў аб зямлі.

Да жауранка.

Жаўранак, жаўранак, пташэчка вольная,
Дзетка шчасьлівая волі сьвятой!
Доляй прастору і сьвету бязмежнаго
Душу пакутную мне ты напой.

Цёплымі блескамі сонейка яснаго
З ночы цямлівай зьнімі ты пакроў,
Сілай магучаю песьні вясёлае
Шчасьця будовіну ей прыгатуй.

Шпарка на крыльлях у даль паднябесную
К зорам бліскучым душу падымі,
Ў зелень цвітучую краскамі радасьці,
Як галаву дзеўчу, ў венчык абві.

Ў сіняй пасьцелі прастору шырокаго
Землю халодну на векі схавай...
Жаўранак, жаўранак! Пташэчка вольная!
Просьбу пачуй ты, хутчэй прылетай!

Цішка Гартны.

Злые вочы.

Апаведаньне нэрвоваго чэлавека.

(Гл. пачатак «Гоман» № 28).

Назаўтрае крызыс хваробы мінуў, і дзіця хутка пачало папраўляцца.

Ад гэтаго часу кожную маю неўдачу, кожнае маё нешчасьце папераджаў сон, у якім я ў тэй ці іншай комбінаціі бачыў гэные злые вочы і, што дзіўнейшае, на другі дзень, зазвычай, я бачыў у сваіх уласных вачах характэрные злые блескі, і страшна робілося мне сябе самога. Але над усё горшая тая пэўнасьць, што раней-пазьней я павінен сустрэціць у сваім жыцьці живога чэлавека з гэткімі вачамі і ведаю, што мне трэба будзе з ім разам жыць. Ешчэ болей: я знаю ўжо гэтаго чэлавека, сустрэчаюся і гавару з ім, але баюся глянуць у яго вочы. Я ешчэ не бачыў іх і пакуль не бачыў—ён не мае надамной сілы, але с таго моменту, калі я гляну яму ў вочы — я прапаў...

Я нескольki разоў уцекаў ад яго у далёкіе гарады, і заўсёды ён за мной трапляў туды-ж, знаходзіў і сэрдэчна вітаў мяне, пакуль я ў канцы не страціў надзеі пазбыцца яго.

Ня верце мне. Я лгу вам кажучы: «ён», «яго», подлы страх не пазваляе сказаць мне, што гэта «яна», яна, тая са спаленаго мной партрэту. Што вечар яна сядзіць пры мне с чырвоным гвоздзікам у руках і кажэ мне аб сваім каханьні, і ў голасе яе чуваць сьлёзы. Яна плачэ, што я унікаю яе, і называе мяне песьцівымі імёнамі, а я дрыжу са страху, хаваю вочы свае, і перадамной живой уявай стаіць дзень маіх нарадзін, і бачу кроў на грудзях свэей маці і кроў у горлі сваім і, груба адпіхаючы яе ад сябе, уцекаю, ведаючы, што яна ізноў прыйдзе назаўтра да мяне і будзе называць мяне песьцівымі імёнамі, будзе карыцца перадамной і плакаць...

Божэ, пашлі мне моц і сілу!

В. Л.

КАНЕЦ.

«Торг.-Пром. Газ.» жаліцца на безупынные разрухі між селянамі і неахвоту селян выхадзіць на веснавые работы.

Наагул, пануе пераконаньне, што вайна ўвайшла у станоўчы фазіс, і трэба ждаць скорага канца яе. Мір не павінен ні аднэй ні другой старане даць дабычу, а толькі забаспечыць правы малых націй.

ПЕЦЯРБУРГ. Міністэр судоў Керэнскій оказаў на агульным сабраньні камітэту работнікоў і салдатоў прамову, гаворачы між іншым:

„Я не пакіну свайго мейсца, пакуль не будзе забаспечэно, што новы дэмократычны лад у Расеі будзе рэспубліканскі“.

Правіцельство мае апублікаваць заяву, што Расея адмаўляецца ад уселякіх тэрытор'яльных захватоў.

АМСТЭРДАМ. Камітэт работнікоў і салдатоў зажадаў, каб адзін з яго прэдстаўнікоў бываў на нарадах аб опэрацiях на фронці.

ПЕЦЯРБУРГ. «День» піше, што англіцкае правіцельство высказало тымчасоваму ураду сваё нездаволеньне с прычыны таго, што дынастія скінута с трону, бо гэта не адпаведае жаданьням Англіі.

ШТОКГОЛЬМ. У Расеі ходзяць чуткі аб перэгаворах між англіцкім і расейскім правіцельствамі аб новай пазыцэ 4 мільярдоў пад залог розных зямель Расеі, ў тым ліку і занятых Нямеччынай. Паводлуг іншых чутак, справа ідзе аб Эстляндіі і Ліфляндіі. Кажуць і аб астравох на паўночным заходзі ад Кронштадту, наабапол Балтыцкаго порту і пры ўходзі ў Рыжскую затоку. Расейскі балтыцкі флот пойдзе пад англіцкую каманду.

ШТОКГОЛЬМ. «Рэч» даносіць аб благім стане здароўя цара. Баяцца, што ён захварэе на розум.

ПЕЦЯРБУРГ. Местовае упраўленьне трэбуе, каб неадкладаючы былі заведзены карты на хлеб.

Мясные крамы павінны былі пазачыняцца с прычыны недастачы мяса.

«Рэч» друкуе адозву Харкоўскаго соцыалістычнаго Камітэту, каторая жадае ўраз жэ зрабіць мір і канчаецца славамі:

„Ніхай жыве ґрамадзкая вайна!“

Грузінскі соцыалістычны камітэт у Тыфлісе пастанавіў паддзержываць правіцельство толькі с тэй умовай, што Грузія атрымае нацыональную аўтономію.

З усяго сьвету.

Гадаўшчына паўстаньня ў Ірляндіі.

ЛОНДОН. Ў гадаўшчыну леташняго паўстаньня ў Ірляндіі на памятніку Нэльсона ў Дубліне быў зывешэн штандар с колерамі ірляндзкай рэспублікі. Яго пасьля зьнялі, парэзалі на кусочкі і раздалі народу. Ў паліцію кідалі каменьня.

У Корку на ратушу быў вывешэн рэспубліканскі штандар, і прамоўцы гаварылі мовы аб ірляндзкай рэспубліцэ.

Пры цяперашнім палажэньні, Ірляндія занімае ў вайне нэутральнае становішчэ, бо аб наборы рэкрутоў у Ірляндіі ня можэ быць ніякай гутаркі.

ТЭЛЕГРАМЫ.

Нямецкіе апавешчэньня:

10.IV. Заходні тэатр:

Фронт Рупрэхта Баварскаго: „Баталія каля Аррас трывае далей. У крывавай бітве англічанам удалося ўварвацца на нашы пазыціі ў тым мейсцы, дзе зыходзяцца дарогі з Аррас. Аднак, прарвацъ фронту ім не ўдалося. Акавваючы цьвёрды апор перэважываючым сілам дзьве нашы дывізіі мелі цяжкіе страты. На палудзенным усходзі ад Іпра мы ўзялі 50 англічан, 7 кулемётаў і мінамётаў.

Фронт нямецкаго Насьледніка: Францускае атака на паўночным усходзі ад Суассон зломлена нашым агнём. У заходняй Шампані мы ўзялі 36 французоў.

11.IV. Заходні тэатр.

Наабапол дарогі Аррас—Камбрэ ўчора па-абедзі, пасьля вельмі сільнаго агня, англічане атакавалі на шырокім фронці вялікімі сіламі. Яны адбіты, панёсшы вялікіе страты. Сягоньня раніцай там пачаліся новые бітвы.

Ад Вай'і да Рэймсу артылерыйская баталія с кожным днём усё вастрэйша.

Усходні тэатр:

На Аа, Дзьвіне, Стоходзі, Залатой Ліпе і Днястры шмат дзе значная артылерыйская работа расейцоў.

Аустрыяцкіе апавешчэньня.

ВЕНА. 9. IV. Усходні тэатр: Фронт Макензэна: На поўначы ад Фокшан мы ўзялі 46 палонных і 2 кулемёты.

КАЛЯ ВАЙНЫ.

БЭРЛІН. У ваколіцах Аррас англічане пачалі баталію, пусьціўшы ў ход гэтулькі артылерыі, што яна перавысіла ўсё ранейшае. Пярэдніе часьці акопаў англіцкім агнём былі зусім адрэзаны ад рэзэрвоў. С прычыны утраты вяршыні на пярэдняй лініі прышлося адступіць да 4 кіл. назад. Гарматы, якіе прышлося пакінуць ворагам, мы папсавалі і разарвалі.

БЭРЛІН. (В. Т. Б.). У сяродземным моры затоплены 11 параходаў і 13 парусных караблёў разам ёмкасьцю 38.244 тонн.

БЭРЛІН. За апошні час у Англіцкім канале, Атлянтыцкім акіане і Паўночным моры ізноў затоплены 16 параходаў, 7 парусных караблёў і 2 рыбалоўные, разам ёмкасьцю 53.000 тонн.

БЭРЛІН. (В.Т.Б.). Наш мінаносец Г. 88 каля берагу Фляндры затоплен варожай падводнай лодкай.

БЭРЛІН. Вядомы нямецкі ваенны лятун, паручнк Франкль, 8 красавіка пагіб у бітве на паветры. Усяго ён збіў 17 самалётаў ворагоў.

БЭРЛІН. 9.IV. Учора нашы ворагі утрацілі 44 самалёты і 1 лятучы шар. Мы — 5 самалётаў і 2 лятучые шары.

ВАШЫНГТОН. Аб'яўлена мобілізація амэрыканскаго флоту.

Спадзяюцца, што Аўстрыя, Боўгарыя і Турэччына аб'явяць Амэрыцэ вайну.

ВАШЫНГТОН. Брайян, галава староннікоў міра, пасьля аб'яўленьня вайны паслаў Вільсону тэлеграму, кажучы:

„Павіннасць кожнаго грамадзяніна—ўзяць на сябе часць ваенных ціжароў і небаспекі. Падаюся за дабравольца, як просты салдат“.

ПІТСБУРГ. 200 немцоў хацелі ўзарваць жалезнада рожны тунэль у Брайтоне. Пасьля вострай бітвы іх арэштавалі.

ЛОНДОН. Паводлуг прыватных вестак, між Бразыліей і Нямеччынай разорваны дыплёматычные зносіны.

349 Гамбурская Урадовая Лётэрыя!

Найвялікшы выгрыш у найшчасьлівшым здарэньні

і МІЛЬЁН МАРАК.

Спіс выгрышоў і прэмій 349 Лётэрыі:

Прэмія I 500.000 м.	1 прэмія 40.000 м.	212 выігр. па 2.000 м.
Прэмія II 300.000 „	1 выігрыш 40.000 „	5 выігр. па 1.500 „
1 выігрыш 200.000 „	1 прэмія 30 000 „	525 выігр. па 1.000 „
1 выігрыш 100 000 „	1 выігрыш 30.000 „	639 выігр. па 500 „
1 выігрыш 90.000 „	7 выігр. па 20 000 „	150 выігр. па 400 „
1 прэмія 80.000 „	3 выігр. па 15.000 „	90 выігр. па 300 „
1 выігрыш 80.000 „	16 выігр. па 10.000 „	44175 выігр. па 250,
1 прэмія 70.000 „	1 выігрыш 7.500 „	220, 200, 175,
1 выігрыш 70.000 „	1 выігрыш 6.000 „	150, 125, 100,
1 прэмія 60.000 „	56 выігр па 5.000 „	75 і 35 „
1 выігрыш 60.000 „	2 выігр. па 4.000 „	46.020 выігрышоў,
1 прэмія 50.000 „	128 выігр. па 3.000 „	8 прэмій і
1 выігрыш 50.000 „	2 выігр. па 2.500 „	10.000 вольных лёсаў.

13 мільёнау 731.000 марак.

Лётэрыя складаецца с 7 кляс.

Розыгрыш I клясы—7 і 9 чэрвеня.

Цэна орыгінальных лёсау

разам з нямецкім гэрбовым зборам

	Для I клясы:	Для ўсіх 7 кляс:
восьмая частка орыгінальнага лёсу .	М. 1,25	М. 25.—
чверць орыгінальнага лёсу . . .	„ 2,50	„ 50.—
палова орыгінальнага лёсу	„ 5.00	„ 100.—
цэлы орыгінальны лёс	„ 10.00	„ 200.—

Іграць на лётэрыі можна пачынаючы ад кожнай клясы.

Windus & Co.

Hauptkollekte

Hamburg 36. Kaiser Wilhelm Str. 20—26.

Пісько для заказу.

Ersuche um Zusendung

von .... Los 1. Klasse

Hamburger STAATS-LOTTERIE.

Der Betrag von M. ....

erhalten Sie gleichzeitig durch Postanweisung. Wird einliegend beigefügt.

(нежаданае перачыркнуць).

Імя ....

Прафэсія ....

Мейсцо жыцьця ....

Пачтовы округ ....

Заметкі ....

(Прашу даць выразны адрэс).

Hom. Wiln.

---

349 Гамбурская Урадовая Лётэрыя.

100000 лёсоў, 46020 выігрышоў, 8 вялікіх прэмій. На розыгрыш назначэны

13 МІЛЬЁНОЎ 731000 МАРАК.

Выігрывае блізка кожын другі лёс.

Найвышэйшы выігрыш у найшчасьлівейшым прыпадку:

Адзін Мільён Марак.

Найвышэйшы выігрыш можэ быць

Марак 900 000	Марак 880 000	Марак 860 000	Марак 840 000	Марак 820 000
„ 890 000	„ 870 000	„ 850 000	„ 830 000	„ 810 000 і т. д.

Спіс выігрышоў і прэмій Урадовай Гамбурскай лёуэрыі:

Прэмія I	Марак	500.000 =	Марак	500 000	1 прэмія	Марак	50 000 =	Марак 50.000	2	выігрышы	Марак	4.000 =	Марак	8.000
Прэмія II	„	300.000 =	„	300.000	1 выігрыш	„	50.000 =	„ 50.000	128	„	„	3.000 =	„	384 000
1 выігрыш	„	200.000 =	„	200.000	1 прэмія	„	40.000 =	„ 40.000	2	„	„	2.500 =	„	5.000
„	„	100.000 =	„	100 000	1 выігрыш	„	40.000 =	„ 40.000	212	„	„	2.000 =	„	424.000
„	„	90.000 =	„	90.000	1 прэмія	„	30.000 =	„ 30 000	5	„	„	1 500 =	„	7.500
1 прэмія	„	80.000 =	„	80 000	1 выігрыш	„	30.000 =	„ 30.000	525	„	„	1.000 =	„	525.000
1 выігрыш	„	80.000 =	„	80.000	7 выігрышоў	„	20.000 =	„ 140 000	639	„	„	500 =	„	319.500
1 прэмія	„	70.000 =	„	70.000	3 „	„	15.000 =	„ 45.000	150	„	„	400 =	„	60 000
1 выігрыш	„	70.000 =	„	70 000	16 „	„	10.000 =	„ 160 000	60	„	„	300 =	„	27 000
1 прэмія	„	60.000 =	„	60 000	1 выігрыш	„	7.500 =	„ 7.500	44174	„	„	250, 220, 200, 175, 150		
1 выігрыш	„	60.000 =	„	60 000	1 „	„	6.000 =	„ 6.000				125, 100 і т. д.		
Апрыч таго 10000 дармовых на 10 марак.					56 выігрышоў	„	5 000 =	„ 280.000				Лётэрыя мае 7 класоў.		

Цэна орыгінальнага лёсу I класа разам з нямецкім гербовым зборам:

1/8 орыгінальнага лёсу М. 1.25	1/4 орыгінальнага лёсу М. 2.50	1/2 орыгінальнага лёсу М. 5.—	1/1 орыгінальнага лёсу М. 10.—

Розыгрыш I клясы адбудзецца 7 і 9 чэрвеня 1917 году.

C. F. GOTTLOB, (Lotterie-Büro), HAMBURG, ELEBEKEN 2.

Шансы на выігрыш — гэткіе вялікіе, што трэба кожнаму горача радзіць іграць на **Гамбурскай Урадовай Лётэрыі**. Ніводная іншая лётэрыя не дае гэткаго высокаго выігрыша! Ужо ў другім класе можна выіграць нацэлы лёс за 10 марак у найлепшым прыпадку 50.000 марак. У чародных класах шансы на выігрыш растуць і даходзяць у найлепшым прыпадку да

М. 1000.000 у апошнім класе!

Я ўжо меў толькі у апошні час прыемнасць выплачываць маім кліентам найвышэйшые выігрышы.

Auftrags-Brief

an das Lotterie-Büro

G. F. Gottlob in Hamburg 36.

Ersuche um Zusendung von

.... Los ....

der garantierten Hamburg Staats-Lotterie

Den Betrag dafür:

Mk. ....

erhaiten Sie anbei erhalten Sie gleichzeitig per Postanweisung

(нежаданае трэба перачыркнуць).

Grösster Gewinn 7. Klasse eventuell Mk. **1.000.000**

Імя: ....

Прафэсія ....

Месцо жыцьця: ....

Пачтовый округ: ....

Заметка ....

„Гом." Вільня.

Просім аб акуратны адрэс.

---

13 мільёнау 731.000 марак

будуць разыграны у 349 Гамбурскай Урадовай Лётэрыі.

Найвялікшы выігрыш у найшчасьлівейшым здарэньні **адзін мільён марак.**

Спіс выігрышоў і прэмій:

Лётэрыя складаецца с 7 кляс.

1 прэмія 500.000 марак	1 прэмія 30.000 м.
2 прэміі 300 000 „	1 выігрыш 30.000 „
1 выігрыш 200.000 „	7 выігрышоў па 20.000 „
1 » 100.000 „	3 „ па 15.000 „
1 » 90.000 „	16 „ па 10.000 „
1 прэмія 80.000 „	1 выігрыш 7.500 „
1 выігрыш 80.000 „	1 „ 6.000 „
1 прэмія 70.000 „	56 выігрышоў па 5 000 „
1 выігрыш 70 000 „	2 „ па 4.000 „
1 прэмія 60.000 „	128 „ па 3 000 „
1 выігрыш 60.000 „	2 „ па 2.500 „
1 прэмія 50.000 „	212 „ па 2 000 „
1 выігрыш 50.000 „	525 „ па 1.000 „
1 прэмія 40.000 „	639 „ па 500 „
1 выігрыш 40.000 „	150 „ па 400 „

Лётэрыя складаецца с 7 кляс.

90 выігрышоў па 300 м., 44174 выігрышы па 250, 220, 175, 150, 125, 100, 75 і 35 м. 46020 выігрышоў, 8 прэмій і 10.000 вольных лёсаў.

Цэна орыгінальных лёсау

разам з нямецкім імперскім гэрбовым зборам:

	Для 1 клясы:	Для ўсіх 7 кляс:
восьмая частка орыгінальнага лёсу	М. 1.25	М. 25.—
чверць орыгінальнага лёсу . . .	„ 2.50	„ 50.—
палова орыгінальнага лёсу . . .	„ 5.00	„ 100.—
цэлы орыгінальны лёс . . .	„ 10.00	„ 200.—

Розыгрыш I клясы—7 і 9 чэрвеня.

Іграць можна пачынаючы ад кожнай клясы.

N. Gerh. Mellendorf, Hamburg 36.

Пісьмо дзеля заказу.

Ersuche um Zusendung

von .... Los 1 Klasse

Hamburger Staats-Lotterie.

Den Betrag von M. ....

erhalten Sie gleichzeitig durch Postanweisung—ist einliegend beigefügt.

(нежаданае перачыркнуць).

Імя ....

Прафэсія ....

Месцо жыцьця ....

Пачтовы округ ....

(Просім даць выразны адрэс).

Hom. Wiln.

Друкавана у друкарні М. Кухты. Выдавецтво «Гоман». Редактар В. Ластоўскі.